

ÖĞRENCİLERİN ALGILADIKLARI AİT OLMA VE ÖĞRETİM ELEMANLARI MESLEKİ YETERLİLİKLERİNİN AKADEMİK MOTİVASYONLARINI YORDAMA DÜZEYİ*

Murat ALÇI¹
Songül TÜMKAYA²

ÖZ

Bu araştırmanın amacı sınıf öğretmenliği öğrencilerinin ait olma ve algıladıkları öğretim elemanları mesleki yeterliklerinin, akademik motivasyonlarını anlamlı bir şekilde yordayıp yordamadığını ortaya koymaktır. Araştırma, sınıf öğretmenliği öğrencilerinin akademik motivasyon düzeylerini etkileyen özelliklerinin saptanması ve bunların birbirleriyle etkileşimlerinin belirlenmesini amaçlayan ilişkisel tarama modelinde betimsel bir çalışmadır. Araştırmanın evrenini 2015-2016 eğitim-öğretim yılında Çukurova Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sınıf Eğitimi Anabilim Dalında öğrenim gören öğrenciler oluşturmuştur. Araştırmada örneklem seçilmeyip evrenin tamamına ulaşılmaya çalışılmıştır. Sonuçlar, “mesleğe ait olma” değişkeninin sınıf öğretmenliği öğrencilerinin akademik motivasyonlarını etkileyen en önemli değişken olduğunu göstermiştir. Ayrıca sonuçlar erkeklerin ait olma düzeylerinin kadınlara göre daha düşük olduğunu göstermiştir. Bu da sınıf öğretmenliğinin geçmişten beri gelen “kadın” mesleği olduğu algısının hala sürdüğüne işaret etmektedir. Son sınıf öğrencileri, birinci sınıf öğrencilerine göre öğretim elemanlarını daha yetersiz algılamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Öğretim Elemanı Mesleki Yeterlikleri, Ait Olma, Akademik Motivasyon, Öğretmen Adayı

THE PREDICTION LEVEL OF SCHOOL BELONGING FOR PROSPECTIVE TEACHERS AND ACADEMIC MOTIVATION FOR PROFESSIONAL INSTRUCTOR COMPETENCE THEY PERCEIVED

ABSTRACT

The aim of this study was to reveal whether the students who are educated in classroom teaching being reference and perceiving teaching staff Professional competence and academic motivation in a meaningful way or not. This research is a descriptive study that has the relational screening model which aims at detecting the specifications in academic motivation level of the students at classroom teaching and determining the interactions with each other. The population of the study consisted of the students of Çukurova University Faculty of Education, Department of Primary School Teaching, in the educational year 2015-2016. As a result of the multiple regression analysis that were made, “reference to profession” sub dimension is the most important variable in Classroom Teaching Students academic motivation. Furthermore, according to the results, male students’ reference level is lower than female students. This is pointing to lasting of perceptions since the past on “Classroom teaching is a female profession”. 4th grade students detect more inadequate than 1st grade students.

¹ Öğretmen, MEB, ORCID: 0000-0002-5475-9894.

² Prof. Dr., Çukurova Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Temel Eğitim Bölümü, stumkaya@cu.edu.tr, ORCID: 0000-0003-0140-4640.

*Bu çalışma Murat ALÇI tarafından Çukurova Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü’nde Songül TÜMKAYA danışmanlığında yapılan ve Çukurova Üniversitesi BAP Koordinasyon Birimi tarafından desteklenen yüksek lisans tez çalışmasının bir bölümüdür. Çalışma 15. Uluslararası Sınıf Öğretmenliği Eğitimi Sempozyumu’nda (11-14 Mayıs 2016, Muğla, Türkiye) sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

Received/Geliş: 22/03/2019 Accepted/Kabul:28/06/2019, Research Article/Araştırma Makalesi

Cite as/Alıntı: Alçı, M. ve Tümkaya, S. (2019), “Öğrencilerin Algıladıkları Ait Olma Ve Öğretim Elemanları Mesleki Yeterliliklerinin Akademik Motivasyonlarını Yordama Düzeyi”, Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, cilt 28, sayı 2, s.241-256.

Keywords: Professional Competence of Teaching Staff, Belonging, Academic Motivation, Prospective Teachers

Giriş

İnsan, eğitimsiz yaşayamaz. Binlerce yıldan beri insanlar, yaşamları için gereken davranışları deneyerek ve birbirlerine bakarak öğrendiler. İnsanın, başkalarının etkisiyle öğrenmesi, başkalarınca eğitilmesi demektir ki bu da ömrü boyunca sürer (Başaran, 1998). İnsan ömrü boyunca sürecek olan bu eğitimin büyük bir bölümünü çeşitli kademelerdeki eğitim kurumlarında yani okullarda geçirmektedir. Okullarda ise kimi öğrencilerin derslerine ve karşılaştıkları problemlere çözüm bulmaya yönelik istekli oldukları gözlenirken bazılarının ise tam tersi isteksiz oldukları gözlenebilmektedir. İşte bu noktada karşımıza motivasyon çıkmaktadır.

Motivasyon bir aktiviteye katılmaya (girişmeye) olan istekliliğin derecesini belirleyen tüm faktörlerin oluşturduğu bir durum veya böyle bir durumun yaratılmasıdır. Burada aktivitenin gerçekte var olup olmadığından çok, kişilerin aktiviteye istekli olup olmadıkları önemlidir (Evans, 2000, Akt. Karagüven, 2012). Akbay'a (2009, s.23) göre motivasyon, eğitim-öğretim çerçevesinde dikkat edilen bir anahtar özelliğindedir ve motivasyon seviyesi yukarılarda olan öğrenci, akademik hayatı süresince kendisinden beklenen çalışmaları (sınav için hazırlanılması, ödev hazırlanılması, okuma... vb.) gerçekleştirirken daha başarılı bir süreç geçirebilmektedir. Bu sebeple, akademik süreç içerisinde motivasyonun önemli bir yeri bulunmaktadır. Yapılan araştırmalar da göstermektedir ki motivasyon ile başarı arasında pozitif yönde güçlü bir ilişki bulunmaktadır. Yani motivasyondaki artış öğretmen ve öğrencilerin okuldan daha çok haz almalarına olanak sağlar (Öncü, 2004, Akt. Akbaba, 2006).

Okuldan haz almaları beklenen öğrencilerden beklenen bir diğer özellik de okula aidiyet duygusuna sahip olmalarıdır. Sarı (2013) yaptığı çalışmasında okula aidiyet duygusunun en düşük olduğu grubun akademik başarısı düşük olan öğrenciler olduğunu belirlemiştir. Öyleyse motivasyonla beraber okula aidiyet duygusunun da akademik başarı ile ilişkisi olduğu düşünülebilir.

Günün büyük bir kısmını okullarda geçiren öğrencilerin en çok etkileşimde bulunacağı kişi öğretmeni olacaktır. Yıldız'a göre (2008) öğretim elemanın sahip olduğu yeterlikler, eğitimin hedeflerine uygun nitelikli insan yetiştirmeyi etkileyen en temel faktörlerden biridir. Öğrencinin motivasyonuna, aidiyet duygusuna etki edebilecek kişinin öğretmeni olduğu düşünülürse öğretmenin davranışlarının ve öğrencilerin öğretmenlerinden beklentilerin öğrenci üzerinde olumlu ya da olumsuz etkiler bıraktığı göz ardı edilemez. Bu nedenle yapılan bu çalışmada sınıf öğretmenliği öğrencilerinin ait olma ve algıladıkları öğretim elemanları mesleki yeterliklerinin, akademik motivasyonlarını anlamlı bir şekilde yordayıp yordamadığı incelenmeye çalışılmıştır. Bu genel amaç doğrultusunda aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır.

1. Sınıf öğretmenliği öğrencilerinin cinsiyet ve sınıf düzeyi değişkenlerine göre; ait olma, algıladıkları öğretim elemanları mesleki yeterlikleri ve akademik motivasyonları anlamlı bir şekilde farklılaşmakta mıdır?
2. Sınıf öğretmenliği öğrencilerinin; ait olma ve algıladıkları öğretim elemanları mesleki yeterlikleri, akademik motivasyonun "İçsel Motivasyon Bilme (İMBİ)" alt boyutunu anlamlı bir şekilde yordamakta mıdır?

3. Sınıf öğretmenliği öğrencilerinin; ait olma ve algıladıkları öğretim elemanları mesleki yeterlikleri, akademik motivasyonun “İçsel Motivasyon Başarma (İMBA)” alt boyutunu anlamlı bir şekilde yordamakta mıdır?
4. Sınıf öğretmenliği öğrencilerinin; ait olma ve algıladıkları öğretim elemanları mesleki yeterlikleri, akademik motivasyonun “İçsel Motivasyon Hareket (İMH)” alt boyutunu anlamlı bir şekilde yordamakta mıdır?
5. Sınıf öğretmenliği öğrencilerinin; ait olma ve algıladıkları öğretim elemanları mesleki yeterlikleri, akademik motivasyonun “Dışsal Motivasyon Tanınma (DMT)” alt boyutunu anlamlı bir şekilde yordamakta mıdır?
6. Sınıf öğretmenliği öğrencilerinin; ait olma ve algıladıkları öğretim elemanları mesleki yeterlikleri, akademik motivasyonun “Dışsal Motivasyon Kendini İspat (DMKI)” alt boyutunu anlamlı bir şekilde yordamakta mıdır?
7. Sınıf öğretmenliği öğrencilerinin; ait olma ve algıladıkları öğretim elemanları mesleki yeterlikleri, akademik motivasyonun “Dışsal Motivasyon Düzenleme (DMD)” alt boyutunu anlamlı bir şekilde yordamakta mıdır?
8. Sınıf öğretmenliği öğrencilerinin; ait olma ve algıladıkları öğretim elemanları mesleki yeterlikleri, akademik motivasyonun “Motivasyonsuzluk (MS)” alt boyutunu anlamlı bir şekilde yordamakta mıdır?

Yöntem

Araştırmanın Modeli

Araştırma, sınıf öğretmenliği öğrencilerinin akademik motivasyon düzeylerini etkileyen özelliklerinin saptanması ve bunların birbirleriyle etkileşimlerinin belirlenmesini amaçlayan ilişkisel tarama modelinde betimsel bir çalışmadır.

Evren ve Örneklem

Bu araştırmanın çalışma evrenini 2015-2016 Eğitim-Öğretim yılı süresinde, Çukurova Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sınıf Öğretmenliği Anabilim Dalında öğrenim gören toplam 365 öğrenci oluşturmuştur. Araştırmada örneklem seçilmeyip evrenin tamamına ulaşılmaya çalışılmıştır. Araştırmaya katılan öğrencilerin 258'i (% 70.7) kadın, 107'si (% 29.3) erkektir. Birinci sınıfta 76 (% 20.8), ikinci sınıfta 105 (% 28.8), üçüncü sınıfta 96 (% 26.3), dördüncü sınıfta 88 (% 24.1) öğrenci bulunmaktadır. 18-20 yaş aralığında 179 (% 48.0), 21-23 yaş aralığında 174 (% 47.7), 24 yaş ve üstünde 12 (% 3.3) öğrenci bulunmaktadır.

Veri Toplama Araçları

Veri toplama araçları olarak Şahin (2014) tarafından geliştirilmiş “Öğretim Elemanları Mesleki Yeterlik Envanteri”; Vallerand vd. (1992) tarafından geliştirilmiş, Türkçeye adaptasyonu, geçerliği ve güvenilirliği Karagüven (2012) tarafından yapılmış olan “Akademik Motivasyon Ölçeği”; Ersanlı ve Koçyiğit (2013) tarafından geliştirilen “Ait Olma Ölçeği” ile öğrencilerin cinsiyet, yaş ve sınıf düzeyi özelliklerinin belirlenmesi için araştırmacı tarafından oluşturulmuş “Kişisel Bilgi Formu” kullanılmıştır.

Öğretim Elemanları Mesleki Yeterlik Envanteri: Öğretim elemanlarının mesleki yeterliklerini gerçekleştirme düzeylerini ölçmek amacıyla Şahin (2014) tarafından geliştirilmiştir. Mesleki yeterlikler beş faktör hâlinde gruplandırılmış ve her bir faktörde 10 mesleki davranış olmak üzere toplam 50 davranış belirlenmiştir. Bu faktörler: Program

ve İçerik, Kişisel Özellikler ve İletişim Becerisi, Sınıf Yönetimi, Öğretim Süreci Etkinlikleri ve Öğretim İlke ve Yöntemleri olarak adlandırılmıştır. Alt faktörlerin KMO değerleri 0.88 ile 0.92 arasında değişmektedir. Mesleki yeterliklerle ilgili davranışların öğrenme ve öğretme sürecinde gerçekleşme sıklığı hiçbir zaman (1), çok az (2), ara sıra (3), sıkça (4), her zaman (5) seçenekleriyle ölçülmektedir.

Akademik Motivasyon Ölçeği: Akademik Motivasyon Ölçeği (AMÖ-Ü 28) Üniversite Formu: Vallerand vd. (1992) tarafından geliştirilmiştir. Türkçeye adaptasyonu, geçerliği ve güvenilirliği Karagüven (2012) tarafından yapılmıştır. Toplam 28 madde bulunan ölçek sırasıyla; İçsel Motivasyon Bilme- İMBİ, İçsel Motivasyon Başarma-İMBA, İçsel Motivasyon Hareket-İMH, Dışsal Motivasyon Tanınma-DMT, Dışsal Motivasyon Kendini İspat- DMKİ, Dışsal Motivasyon Düzenleme-DMD ve Motivasyonsuzluk-MS olarak adlandırılan 7 alt boyuttan oluşmaktadır. Alt boyutlar ayrı ayrı değerlendirilmekte ve yüksek puan bireyde o boyutun yüksek olduğunu göstermektedir.

Ait Olma Ölçeği: Ersanlı ve Koçyiğit (2013) tarafından geliştirilen Ait Olma Ölçeği; arkadaş grubuna ait olma 7 madde, aileye ait olma boyutu 6 madde ve mesleğe ait olma boyutu 9 madde olmak üzere üç alt boyuttan ve toplam 22 maddeden oluşmaktadır. Ölçeğe ilişkin iç tutarlılık katsayısı; birinci boyut için .88, ikinci boyut için .89, üçüncü boyut için .88, ölçeğin geneli için .90'dır. Ölçek formu, "Hiç Katılmıyorum" ile "Tamamen Katılıyorum" arasında 1'den 5'e kadar derecelendirilen beşli likert tipindedir.

Verilerin Analizi

Araştırmada elde edilen verilerin analizleri SPSS programına aktarılarak elde edilen veri tabanları üzerinden araştırmanın amaçlarına uygun olarak t testi, tek yönlü varyans analizi (ANOVA), anlamlı farklılıkların çıktığı gruplarda farkın hangi gruplardan kaynaklandığını belirlemek için LSD testi kullanılmıştır. Karşılaştırmalı istatistiklerden ve çok değişkenli regresyon analizinden yararlanılmıştır. Tüm analizlerde anlamlılık düzeyi $p < .05$ olarak kabul edilmiştir.

Bulgular

Elde edilen bulgular araştırmanın alt amaçlarına göre sırasıyla verilmiştir. Tablo- 1 de sınıf öğretmenliği öğrencilerinin cinsiyete göre ait olma alt boyutlarına ilişkin t testi sonuçları görülmektedir.

Tablo 1. Sınıf Öğretmenliği Öğrencilerinin Cinsiyete Göre Ait Olma Alt Boyutlarına İlişkin t Testi Sonuçları

Değişkenler	Cinsiyet	N	$\bar{X}$	Ss	t	p
Arkadaş Grubuna Ait Olma	Kadın	258	29.81	5.04	1.89	.060
	Erkek	107	28.68	5.54		
Aileye Ait Olma	Kadın	258	27.00	3.91	2.504	.013*
	Erkek	107	25.79	4.93		
Mesleğe Ait Olma	Kadın	258	36.37	7.90	3.827	.000*
	Erkek	107	32.81	8.50		

Tablo 1'de görüldüğü gibi sınıf öğretmenliğinde öğrenimlerine devam eden öğrencilerin cinsiyetlerine göre ait olma ölçeğinin aileye ait olma ($t(363) = 2.504, p < .05$)

ve mesleğe ait olma ($t(363) = 3.827, p < .05$) alt boyutlarında kadın öğrenciler lehine anlamlı fark bulunmuştur. Arkadaş grubuna ait olma alt boyutunda ise cinsiyete göre anlamlı fark bulunmamıştır ($p < .05$).

Tablo 2. Sınıf Öğretmenliği Öğrencilerinin Cinsiyete Göre Akademik Motivasyon Alt Boyutlarına İlişkin t Testi Sonuçları

Değişkenler	Cinsiyet	N	$\bar{X}$	Ss	t	p
İçsel Motivasyon Bilme	Kadın	258	21.53	5.15	1.701	.090
	Erkek	107	20.50	5.42		
İçsel Motivasyon Başarma	Kadın	258	16.26	5.51	.263	.792
	Erkek	107	16.09	5.44		
İçsel Motivasyon Hareket	Kadın	258	18.03	5.14	.439	.661
	Erkek	107	17.77	5.25		
Dışsal Motivasyon Tanınma	Kadın	258	22.22	4.86	3.549	.000*
	Erkek	107	20.16	5.49		
Dışsal Motivasyon Kendini İspat	Kadın	258	15.64	5.82	.293	.770
	Erkek	107	15.44	5.85		
Dışsal Motivasyon Düzenleme	Kadın	258	21.35	4.74	2.125	.034*
	Erkek	107	20.13	5.59		
Motivasyonsuzluk	Kadın	258	8.36	4.85	-4.154	.000*
	Erkek	107	10.88	6.16		

Tablo 2 incelendiğinde sınıf öğretmenliği öğrencilerinin cinsiyetlerine göre akademik motivasyonun dışsal motivasyon tanınma ($t(363) = 3.549, p < .05$) ve dışsal motivasyon düzenleme ($t(363) = 2.125, p < .05$) alt boyutlarında kadın öğrenciler lehine anlamlı farklılık bulunmuştur. Motivasyonsuzluk ($t(363) = -4.154, p < .05$) alt boyutunda erkek öğrenciler lehine anlamlı farklılık bulunmuştur. Diğer alt boyutlarda cinsiyete göre anlamlı fark bulunmamıştır ($p > .05$).

Tablo 3. Sınıf Öğretmenliği Öğrencilerinin Cinsiyete Göre Öğretim Elemanları Mesleki Yeterlikleri Alt Boyutlarına İlişkin t Testi Sonuçları

Değişkenler	Cinsiyet	N	$\bar{X}$	Ss	t	p
Program ve İçerik Bilgisi	Kadın	258	36.95	6.87	1.428	.154
	Erkek	107	35.83	6.74		
İletişim Becerisi	Kadın	258	36.48	7.52	1.282	.201
	Erkek	107	35.32	8.81		
Sınıf Yönetimi Becerisi	Kadın	258	35.54	7.72	1.873	.062
	Erkek	107	33.84	8.25		
Öğretim Süreci Etkinlikleri	Kadın	258	34.38	8.30	.932	.352
	Erkek	107	33.50	7.71		
Öğretim İlke ve Yöntemleri	Kadın	258	36.60	7.53	1.933	.054*
	Erkek	107	34.93	7.61		

Tablo 3'te görüldüğü gibi sınıf öğretmenliği öğrencilerinin cinsiyetlerine göre öğretim elemanlarının mesleki yeterlikleri öğretim ilke ve yöntemleri ($t(363) = 1.933$, $p < .05$) alt boyutunda kadın öğrenciler lehine anlamlı olarak farklılaşmıştır. Diğer alt boyutlarda ise cinsiyete göre anlamlı farklılık bulunmamıştır ($p > .05$).

Tablo 4. Sınıf Öğretmenliği Öğrencilerinin Sınıf Düzeylerine Göre Ait Olma Alt Boyutlarına İlişkin ANOVA Sonuçları

Değişkenler	Sınıf Düzeyi	N	$\bar{X}$	Ss	F	p	LSD
Arkadaş Grubuna Ait Olma	1.Sınıf	76	28.49	5.44	1.637	.180	
	2.Sınıf	105	29.41	5.52			
	3.Sınıf	96	29.61	5.09			
	4.Sınıf	88	30.27	4.66			
Aileye Ait Olma	1.Sınıf	76	26.25	4.42	1.163	.324	
	2.Sınıf	105	26.73	4.72			
	3.Sınıf	96	26.27	4.18			
	4.Sınıf	88	27.30	3.59			
Mesleğe Ait Olma	1.Sınıf	76	33.80	9.23	5.905	.001*	4>3>2>1
	2.Sınıf	105	34.16	8.44			
	3.Sınıf	96	35.00	7.96			
	4.Sınıf	88	38.39	6.49			

Tablo 4'ten anlaşılacağı gibi sınıf öğretmenliği öğrencilerinin sınıf düzeylerine göre ait olma alt boyutlarına ilişkin ANOVA sonuçları incelendiğinde mesleğe ait olma alt boyutunda 4. sınıftan alt sınıflara doğru (4>3>2>1) üst sınıflar lehine anlamlı farklılık

Tablo 5. Sınıf Öğretmenliği Öğrencilerinin Sınıf Düzeylerine Göre Akademik Motivasyon Alt Boyutlarına İlişkin ANOVA Sonuçları

Değişkenler	Sınıf Düzeyi	N	$\bar{X}$	Ss	F	p	LSD
İçsel Motivasyon Bilme			20.8				
	1.Sınıf	76	21.5	5.72	.704	.550	
	2.Sınıf	10	20.0	4.80			
	3.Sınıf	5	20.7	5.50			
	4.Sınıf	96	21.7	5.05			
	88	21.7					
İçsel Motivasyon Başarma			16.5				
	1.Sınıf	76	16.3	5.68	.995	.395	
	2.Sınıf	10	16.2	5.64			
	3.Sınıf	5	15.4	5.26			
	4.Sınıf	96	16.6	5.35			
	88	16.6					
İçsel Motivasyon Hareket			17.8				
	1.Sınıf	76	18.0	5.29	.047	.986	
	2.Sınıf	10	18.0	4.61			
	3.Sınıf	5	17.7	5.27			
	4.Sınıf	96	17.8	5.63			
	88	18.0					
Dışsal Motivasyon Tanınma			22.8				
	1.Sınıf	76	21.1	5.05	1.992	.115	
	2.Sınıf	10	21.2	5.05			
	3.Sınıf	5	21.6	5.61			
	4.Sınıf	96	21.1	4.66			
	88	21.1					
Dışsal Motivasyon Kendini İspat			16.3				
	1.Sınıf	76	16.33	5.97	1.208	.307	
	2.Sınıf	10	15.96	6.05			
	3.Sınıf	5	15.30	5.90			
	4.Sınıf	96	14.77	5.30			
	88	14.77					
Dışsal Motivasyon Düzenleme			22.5				
	1.Sınıf	76	22.54	4.71	3.484	.016*	1>2>4>3
	2.Sınıf	10	20.97	4.63			
	3.Sınıf	5	20.21	5.62			
	4.Sınıf	96	20.55	4.84			
	88	20.55					

Motivasyonsuzluk	1.Sınıf	76	9.22	5.27	1.039	.375
	2.Sınıf	10	9.59	5.76		
	3.Sınıf	5	9.24	5.67		
	4.Sınıf	96	8.26	4.61		
		88				

bulunmuştur ($F(3, 361) = 5.905$ $p < 0.05$). Diğer alt boyutlarda öğrencilerinin sınıf düzeylerine göre anlamlı farklılık bulunmamıştır ($p < 0.05$).

Tablo 5'te görüldüğü gibi sınıf öğretmenliği öğrencilerinin sınıf düzeylerine göre akademik motivasyon alt boyutlarına ilişkin ANOVA sonuçları incelendiğinde dışsal motivasyon düzenleme alt boyutunda sırasıyla; 1.sınıf, 2.sınıf, 4.sınıf ve 3.sınıf lehine anlamlı farklılık bulunmuştur ($F(3, 361) = 3.484$ $p < 0.05$). İçsel motivasyon bilme, içsel motivasyon başarma, içsel motivasyon hareket, dışsal motivasyon tanınma, dışsal motivasyon kendini ispat ve motivasyonsuzluk alt boyutlarında ise sınıf öğretmenliği öğrencilerinin sınıf düzeylerine göre anlamlı farklılık bulunmamıştır ($p < 0.05$).

Tablo 6. Sınıf Öğretmenliği Öğrencilerinin Sınıf Düzeylerine Göre Öğretim Elemanları Mesleki Yeterlikleri Alt Boyutlarına İlişkin ANOVA Sonuçları

Değişkenler	Sınıf Düzeyi	N	$\bar{X}$	Ss	F	p	LSD
Program ve İçerik Bilgisi	1.Sınıf	76	38.88	6.12	4.513	.004*	1>4>3
	2.Sınıf	105	36.89	7.16			
	3.Sınıf	96	35.36	6.98			
	4.Sınıf	88	35.74	6.47			
İletişim Becerisi	1.Sınıf	76	36.96	7.70	1.188	.314	
	2.Sınıf	105	36.46	8.18			
	3.Sınıf	96	34.88	8.17			
	4.Sınıf	88	36.44	7.49			
Sınıf Yönetimi Becerisi	1.Sınıf	76	36.88	7.92	2.844	.038*	1>4>3
	2.Sınıf	105	35.66	7.75			
	3.Sınıf	96	33.86	8.17			
	4.Sınıf	88	34.00	7.54			
Öğretim Süreci Etkinlikleri	1.Sınıf	76	36.33	7.34	4.083	.007*	1>4>3 2>4>3
	2.Sınıf	105	34.92	8.19			
	3.Sınıf	96	32.59	7.80			
	4.Sınıf	88	32.92	8.41			
Öğretim İlke ve Yöntemleri	1.Sınıf	76	37.30	7.12	3.158	.025*	1>3 2>3
	2.Sınıf	105	36.88	7.73			
	3.Sınıf	96	34.17	8.05			
	4.Sınıf	88	36.30	6.97			

Tablo 6'da görüleceği üzere sınıf öğretmenliği öğrencilerinin sınıf düzeylerine göre öğretim elemanları mesleki yeterlikleri alt boyutlarına ilişkin ANOVA sonuçları

incelendiğinde program ve içerik bilgisi alt boyutunda 1.sınıf > 4.sınıf > 3.sınıf şeklinde anlamlı farklılık bulunmuştur ($F_{(3, 361)} = 4.513$ $p < 0.05$). Sınıf yönetimi becerisi alt boyutunda 1.sınıf > 4.sınıf > 3.sınıf şeklinde anlamlı farklılık bulunmuştur ($F_{(3, 361)} = 2.844$ $p < 0.05$). Öğretim süreci etkinlikleri alt boyutunda 1.sınıf > 4.sınıf > 3.sınıf ve 2.sınıf > 4.sınıf > 3.sınıf şeklinde anlamlı farklılık bulunmuştur ($F_{(3, 361)} = 4.083$ $p < 0.05$). Öğretim ilke ve yöntemleri alt boyutunda 1.sınıf > 3.sınıf ve 2.sınıf > 3.sınıf şeklinde anlamlı farklılık bulunmuştur ($F_{(3, 361)} = 3.158$ $p < 0.05$). İletişim becerisi alt boyutunda ise sınıf öğretmenliği öğrencilerinin sınıf düzeylerine göre anlamlı farklılık bulunmamıştır ($p < 0.05$).

Tablo 7. Akademik Motivasyonun İçsel Motivasyon Bilme Alt Boyutunu Yordayıcı Değişkenlere İlişkin Regresyon Analizi Sonuçları

Yordayıcı Değişkenler	R	R ²	Yordama Hatası	R ² Değişim	F	β	p
Mesleğe ait olma	.407	.165	4.795	.165	71.929	.407	.000
Program ve içerik	.434	.188	4.736	.023	10.055	.153	.002
Aileye ait olma	.444	.198	4.715	.010	4.304	.101	.039

Tablo 7 incelendiğinde sınıf öğretmenliği öğrencilerinin akademik motivasyonun ölçęinin” içsel motivasyon bilme” alt boyutunu yordayan değişkenlerin sırasıyla; mesleğe ait olma ($p < .001$), program ve içerik ($p < .01$), aileye ait olma ($p < .05$) olduğu görülmektedir.

Tablo 8. Akademik Motivasyonun İçsel Motivasyon Başarma Alt Boyutunu Yordayıcı Değişkenlere İlişkin Regresyon Analizi Sonuçları

Yordayıcı Değişkenler	R	R ²	Yordama Hatası	R ² Değişim	F	β	p
Mesleğe ait olma	.284	.081	5.264	.081	31.891	.284	.000
Program ve içerik	.342	.117	5.167	.036	14.749	.194	.000

Tablo 8 incelendiğinde sınıf öğretmenliği öğrencilerinin akademik motivasyonun içsel motivasyon başarma alt boyutunu yordayan değişkenlerin sırasıyla; mesleğe ait olma ($p < .001$), program ve içerik ($p < .001$) olduğu görülmektedir.

Tablo 9. Akademik Motivasyonun İçsel Motivasyon Hareket Alt Boyutunu Yordayıcı Değişkenlere İlişkin Regresyon Analizi Sonuçları

Yordayıcı Değişkenler	R	R²	Yordama Hatası	R² Değişim	F	β	p
Mesleğe ait olma	.247	.061	5.011	.061	23.647	.247	.000
Öğretim ilke ve yöntemleri	.301	.090	4.939	.029	11.640	.172	.001

Tablo 9 incelendiğinde sınıf öğretmenliği öğrencilerinin akademik motivasyonun içsel motivasyon hareket alt boyutunu yordayan değişkenlerin sırasıyla; mesleğe ait olma ($p<.001$) ve öğretim ilke ve yöntemleri ($p<.01$) olduğu görülmektedir.

Tablo 10. Akademik Motivasyonun Dışsal Motivasyon Tanınma Alt Boyutunu Yordayıcı Değişkenlere İlişkin Regresyon Analizi Sonuçları

Yordayıcı Değişkenler	R	R ²	Yordama Hatası	R ² Değişim	F	β	p
Mesleğe ait olma	.544	.296	4.312	.296	152.814	.544	.000
Program ve içerik	.595	.354	4.136	.058	32.625	.246	.000
Aileye ait olma	.608	.369	4.094	.015	8.512	.1126	.004

Tablo 10 incelendiğinde sınıf öğretmenliği öğrencilerinin akademik motivasyonun dışsal motivasyon tanınma alt boyutunu yordayan değişkenlerin sırasıyla; mesleğe ait olma ($p<.001$), program ve içerik ($p<.001$) ve aileye ait olma ($p<.01$) olduğu görülmektedir.

Tablo 11. Akademik Motivasyonun Dışsal Motivasyon Kendini İspat Alt Boyutunu Yordayıcı Değişkenlere İlişkin Regresyon Analizi Sonuçları

Yordayıcı Değişkenler	R	R ²	Yordama Hatası	R ² Değişim	F	β	p
Program ve içerik	.260	.067	5.632	.067	26.227	.260	.000

Tablo 11 incelendiğinde sınıf öğretmenliği öğrencilerinin akademik motivasyonun dışsal motivasyon kendini ispat alt boyutunu yordayan değişkenin program ve içerik ($p<.001$) olduğu görülmektedir.

Tablo 12. Akademik Motivasyonun Dışsal Motivasyon Düzenleme Alt Boyutunu Yordayıcı Değişkenlere İlişkin Regresyon Analizi Sonuçları

Yordayıcı Değişkenler	R	R ²	Yordama Hatası	R ² Değişim	F	β	p
Program ve içerik	.151	.023	4.974	.023	8.417	.151	.004

Tablo 12 incelendiğinde sınıf öğretmenliği öğrencilerinin akademik motivasyonun dışsal motivasyon düzenleme alt boyutunu yordayan değişkenin program ve içerik ($p<.01$) olduğu görülmektedir.

Tablo 13 incelendiğinde sınıf öğretmenliği öğrencilerinin akademik motivasyonun motivasyonsuzluk alt boyutunu yordayan değişkenlerin sırasıyla; mesleğe ait olma ($p<.001$) ve arkadaş grubuna ait olma ($p<.05$) olduğu görülmektedir.

Tablo 13. Akademik Motivasyonun Motivasyonsuzluk Alt Boyutunu Yordayıcı Değişkenlere İlişkin Regresyon Analizi Sonuçları

Yordayıcı Değişkenler	R	R ²	Yordama Hatası	R ² Değişim	F	β	p
Mesleğe ait olma	.480	.230	4.726	.230	108.621	-.480	.000
Arkadaş grubuna ait olma	.492	.242	4.697	.011	5.480	-.113	.020

Sonuç, Tartışma ve Öneriler

Araştırmada, ait olma ölçeğinin “aileye ait olma” ve “mesleğe ait olma” alt boyutlarında kadın öğrencilerin, erkek öğrencilere göre daha yüksek puan aldıkları anlaşılmıştır. Sonucun böyle çıkması, toplumumuzda genellikle kadınların daha içe dönük ve aileye bağımlı olarak yetiştirilmesi ve sınıf öğretmenliğinin daha çok kadınlara yakıştırılan bir meslek olarak algılanması ile açıklanabilir. Yılmaz ve Çokluk Bökeoğlu (2007) yaptıkları çalışmada öğrencilerin eğitim şartlarını değerlendirmek amacıyla kullanmış oldukları ölçüt ve beklentilerin cinsiyete göre farklılaştığını tespit etmişlerdir. Her türlü uygun ortamın oluşturulduğu durumlarda bile bireylerin bundan memnuniyetlerinin, beklentilerinin gerçekçilik düzeyi ile sınırlı olduğunu ifade etmişlerdir.

Sonuçlar, cinsiyetlerine göre akademik motivasyon ölçeğinin “dışsal motivasyon tanınma” ve “dışsal motivasyon düzenleme” alt boyutlarında kadın öğrenciler lehine anlamlı bir farkın olduğunu göstermiştir. “Motivasyonsuzluk” alt boyutunda ise erkek öğrenciler lehine anlamlı bir fark bulunmuştur. Benzer konuda yapılan çalışmaların büyük bir kısmında, bu araştırmada elde edilen bulgulara paralel bir sonuç elde edildiği, kadınların erkeklerle göre yüksek düzeyde motivasyona sahip oldukları, erkeklerin ise daha çok motivasyon problemi yaşadıkları saptanmıştır (Acat ve Yenilmez, 2004; Akandere, Özyalın ve Duman, 2010; Akdemir, 2006; Aktan, 2012; Alemdağ, Öncü ve Yılmaz, 2014; Altun ve Yazıcı, 2010; Erdem ve Gözel, 2014; Eymur ve Geban, 2011; İnel Ekici, Kaya ve Mutlu, 2014; Pajares ve Valiante, 2002; Sıcak ve Başören, 2015). Bazı araştırmacılar ise çalışmalarında cinsiyet değişkenine göre öğrencilerin akademik güdülenme düzeylerinde anlamlı fark olmadığı sonucuna ulaşmışlardır (Arıoğlu, 2009; Demir, 2008; Demir ve Arı, 2013; Gürşimşek, 2002; Saracaloğlu, Karasakaloğlu ve Yenice, 2008; Şahin ve Çakar, 2011). Yapılan bu araştırmayla benzer sonuçlara ulaşan araştırmalar neticesinde, kadın öğretmen aday öğrencilerin erkek öğretmen aday öğrencilerine göre motivasyon düzeylerinin daha yüksek olduğu söylenebilir. Kadın öğretmen adaylarında motivasyonun daha yüksek olması sınıf öğretmenliğini erkek öğrencilere göre daha fazla benimsemiş olmasından kaynaklanmış olabilir.

Araştırma sonuçları, kadın öğrencilerin öğretim elemanlarını “öğretim ilke ve yöntemleri” alt boyutu açısından erkek öğrencilere göre daha yeterli olarak değerlendirdiklerini göstermiştir. Benzer şekilde, Açı ve Saydan (2009), Murat, Aslantaş ve Özgan (2006), Tutkun ve Gür Erdoğan (2012) yaptıkları çalışmalarında, cinsiyete göre öğrencilerin, öğretim elemanlarının mesleki yeterlilik algılarının anlamlı bir şekilde farklılaştığı sonucuna ulaşmışlardır. Bu durum kadın öğrencilerin, erkek

öğrencilere kıyasla öğretmenlik mesleğini daha çok benimsemeleri ve meslek öncesi yetişme sürecinde öğretim elemanlarından beklentilerinin yüksek olması ile açıklanabilir.

Araştırmada son sınıf öğrencilerinin “mesleğe ait olma” düzeylerinin diğer sınıflara göre anlamlı bir şekilde daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Yalnızlık ve benzer duygusal problemler, bireyin ait olma ihtiyaçlarını karşılamadaki başarısızlıklarından kaynaklanmaktadır (Ersanlı ve Koçyiğit, 2013). Yalnızlık ve ait olma duygularının birbirleriyle ters orantılı olduğu düşünülürse en düşük ait olma duygusunun birinci sınıfta ortaya çıkma olasılığı artmaktadır. Bunun sebebi olarak da öğrencinin evinden, ailesinden, arkadaşlarından ayrılarak tamamen yeni bir çevreye gelmesi ve orada yabancılaşma çekmesi gösterilmektedir. Öğrencinin geçen zamanla birlikte bulunduğu ortama uyum sağlaması, yeni arkadaşlıklar edinmesi ve okulunu benimsemesiyle birlikte ait olma duygusu güçlenmekte ve her sene artmaktadır. Sınıf düzeyinin artması ve okullarda yaptıkları staj nedeniyle öğrencilerin son yıllarda mesleklerini daha çok benimsemeleri beklenen bir durumdur. Bunun sonucu olarak da dördüncü sınıflar lehine farklılık ortaya çıkmaktadır.

Sonuçlardan birinci sınıftaki öğrencilerin “dışsal motivasyon düzenleme” puanlarının diğer sınıflardaki öğrencilere göre anlamlı olarak yükseldiği anlaşılmaktadır. Bu durum öğrencilerinin öğrenimlerine daha çok dışsal motivasyonla başladıklarını, sınıf düzeyi arttıkça içsel motivasyona doğru yöneldiklerini göstermektedir. Birinci sınıftaki dışsal motivasyon yüksekliğinin sebebi olarak öğrencilerin; öğretmenlik mesleğini henüz tam olarak içselleştirmemesi, mesleği ve yeni ortamı tanıma süreci içinde olması ile açıklanabilir. Buna karşın ait olmaya ilişkin sonuçlardan da anlaşılacağı gibi 4. sınıfa gelindiğinde öğretmen adayları mesleği daha çok sahiplendikleri ve uygulama deneyimleri arttığı için içsel motivasyona yönelmiş olabilirler. Çakır (2006), Demir (2008), Eymur ve Geban (2011), Gençay ve Gençay (2007), Gürşimşek (2002), İflazoğlu Saban ve Saban (2008), Saracaloğlu ve ark. (2008), Sıcak ve Başören (2015), Uyulgan ve Akkuzu (2014) yaptıkları araştırmalarında sınıf düzeyi yükseldikçe motivasyon düzeyinin düştüğü sonucuna ulaşmışlardır. Buna karşın Eğmir ve ark. (2013) ile Gürşimşek (2002) ise yaptıkları çalışmada akademik güdülenme düzeyinin yaş değişkeni açısından anlamlı bir farklılık göstermediği saptanmıştır.

Bu araştırmada olduğu gibi yapılan benzer araştırmalarda da genel itibarıyla öğrencilerin sınıf düzeylerine göre algıladıkları öğretim elemanları mesleki yeterliğinde farklılıklar görülmektedir. Açı ve Saydan'ın (2009) yaptığı çalışmaya göre farklı sınıf düzeylerinde öğrenim gören öğrencilerin, öğretim elemanı akademik kalite faktörlerine önem verme düzeylerinin farklılık gösterdiği görülmüştür. Eren (2014) 1. sınıf ve 4. sınıf öğrencilerinin, öğretim elemanları yeterliklerine ilişkin beklentilerinin oldukça yüksek olduğunu belirlemiştir. Tutkun ve Gür Erdoğan (2012) yaptıkları çalışmalarında 4. sınıf öğrencilerinin öğretim elemanlarını diğer sınıf düzeylerine göre daha yetersiz görmekte oldukları sonucunu bulmuşlardır.

Tüm alt boyutlarda “mesleğe ait olma” ile “program ve içerik” değişkenlerinin önemli yordayıcılar olduğu saptanmıştır. Buna göre öğretim elemanlarının “program ve içerik” bilgisi yeterlik alanında meydana gelebilecek artışın, mesleğe ve aileye aidiyet duygusunda desteğin sağlanmasının öğrencilerin akademik motivasyonunu arttırabileceği söylenebilir.

Araştırma sonuçları doğrultusunda aşağıdaki öneriler sunulabilir:

- Eğitim Fakültesi Sınıf Öğretmenliği Anabilim Dalı öğrencilerinin motivasyonlarını yükseltecek olumlu bir ortamın hazırlanması önemlidir. Bu nedenle öğrencilerin öğrenim gördükleri kurumlarına ilişkin aidiyet duygusu geliştirilebilir.
- Öğretmen adaylarının birinci sınıftan başlayarak içsel motivasyonun artırılması için etkinlikler düzenlenebilir, öğrenme ortamlarında, programda değişiklikler yapılabilir.
- Öğretim elemanları mesleki yeterlikleri ile öğrencilerin okul bağlılık düzeyleri ve motivasyonları birbiriyle ilişkilidir. Bu nedenle bazı öğretim elemanları bu araştırma ile ortaya konulan öğretim elemanlarının nitelikleri dikkate alınarak ülke genelinde yapılacak kapsamlı bir hizmet-içi eğitimden geçirilebilir.

Kaynaklar

- Acat, M. B. ve Yenilmez, K. (2004). Eğitim fakültesi öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine ilişkin motivasyon düzeyleri. *Manas Sosyal Bilimler Dergisi*, 6(12), 125-139.
- Açan, B. ve Saydan, R. (2009). Öğretim elemanlarının akademik kalite özelliklerinin değerlendirilmesi: Kafkas üniversitesi İİBF örneği. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 13 (2), 225-253.
- Akandere, M., Özyılmaç, N.T. ve Duman, S. (2010). Ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersine yönelik tutumları ile akademik başarı motivasyonlarının incelenmesi. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 24, 1-10.
- Akbaba, S. (2006). Eğitimde motivasyon, *Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 13, 343 – 361.
- Akbay, S.E. (2009). *Cinsiyete göre üniversite öğrencilerinde akademik erteleme davranışı: Akademik güdülenme, akademik özyeterlik ve akademik yüklenme stillerinin rolü.* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Mersin Üniversitesi, Mersin.
- Akdemir, Ö. (2006). *İlköğretim öğrencilerinin matematik dersine yönelik tutumları ve başarı güdüsü.* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir.
- Aktan, S. (2012). *Öğrencilerin akademik başarısı, öz düzenleme becerisi, motivasyonu ve öğretmenlerin öğretim stilleri arasındaki ilişki.* (Yayınlanmamış Doktora Tezi), Balıkesir Üniversitesi, Balıkesir.
- Alemdağ, C., Öncü, E. ve Yılmaz, A. K. (2014). Beden eğitimi öğretmeni adaylarının akademik motivasyon ve akademik öz-yeterlikleri. *Spor Bilimleri Dergisi*, 25 (1), 23-35.
- Altun, F. ve Yazıcı, H. (2010). Öğrencilerin okul motivasyonunu yordayan bazı değişkenler. *International. Conference on New Trends in Education and Their Implications* 11-13 November, Antalya-Turkey.
- Arioğul, S. (2009). İngiliz dili öğretmen adaylarının akademik motivasyonları. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 36, 12-19.

- Başaran, İ.E. (1998), *Eğitime Giriş*, Ankara
- Çakır, E. (2006). *Anadolu öğretmen lisesinde okuyan öğrencilerin depresyon ve motivasyon düzeyleri*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Sakarya Üniversitesi, Sakarya.
- Demir, M. K. ve Arı, E. (2013). Öğretmen adaylarının akademik güdülenme düzeylerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Eğitimde Kuram ve Uygulama*, 9(3), 265-279.
- Demir, Z. (2008). *Uzaktan eğitim öğrencilerinin akademik güdülenme düzeyleri (SAÜ örneği)*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Sakarya Üniversitesi, Sakarya.
- Eğmir, E., Ödemiş, İ. S., Bayar, V., Bayar, A. ve Kayır, G. (2013). Lisansüstü eğitim gören öğrencilerin akademik güdülenme düzeyleri. *VI. Ulusal Lisansüstü Eğitim Sempozyumu Bildiriler Kitabı* içinde (s.97-103), Sakarya Üniversitesi, Sakarya.
- Erdem, A. R. ve Gözel, E. (2014). Sınıf öğretmeni adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik motivasyon düzeyleri. *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 2(1), 49-60.
- Eren, A. (2014). *Resim-iş eğitimi anabilim dalı öğretim elemanlarının mesleki yeterlilikleri*. (Yayınlanmamış Doktora Tezi), Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Samsun.
- Ersanlı, K. ve Koçyiğit, M. (2013). Ait olma ölçeğinin psikometrik özellikleri. *Turkish Studies*, 8(12), 751-764.
- Eymur, G. ve Geban, Ö. (2011). Kimya öğretmeni adaylarının motivasyon ve akademik başarıları arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Eğitim ve Bilim*, 36 (161), 246-255.
- Gençay Ö. A. ve Gençay S. (2007). Beden eğitimi ve spor yüksekokulu öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine ilişkin motivasyon düzeylerinin bazı değişkenler açısından incelenmesi. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 17(241), 241-253.
- Gürşimşek, I. (2002). Öğretmen adaylarında öğrenmeye ilişkin motivasyonel inançlar ve strateji kullanımı. *Muğla Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 8, 135-155.
- İflazoğlu Saban, A. ve Saban, A. (2008). Sınıf öğretmenliği öğrencilerinin bilişsel farkındalıkları ile güdülerinin bazı sosyo-demografik değişkenlere göre incelenmesi. *Ege Eğitim Dergisi*, 9 (1), 35-58.
- İnel Ekici, D., Kaya, K. ve Mutlu, O. (2014). Ortaokul öğrencilerinin fen öğrenmeye yönelik motivasyonlarının farklı değişkenlere göre incelenmesi. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 10 (1), 13-26.
- Karagüven, M. H. Ü. (2012). Akademik motivasyon ölçeğinin Türkçeye adaptasyonu, *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 12 (4), 1-22.
- Murat, M., Aslantaş, H. İ., ve Özgan, H. (2006). Öğretim elemanlarının sınıf içi eğitim öğretim etkinlikleri açısından değerlendirilmesi. *Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 26 (3), 263-278.

- Pajares, F. ve Valiante, G. (2002). Gender differences in writing motivation and achievement of middle school students: A function of gender orientation? *Contemporary Educational Psychology*, 26 (3), 366-381.
- Saracaloğlu, A. S., Karasakaloğlu, N. ve Yenice, N. (2008). Sınıf öğretmeni adaylarının akademik güdülenme düzeyleri, fen ve sosyal bilimlere ilişkin görüşleri ile akademik başarıları arasındaki ilişki. *VII. Ulusal Sınıf Öğretmenliği Eğitimi Sempozyumu*. 2-4 Mayıs 2008, Çanakkale.
- Sarı, M. (2013). Lise öğrencilerinde okula aidiyet duygusu. *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 13(1), 147-160.
- Sıcak, A. ve Başören, M. (2015). Ortaöğretim öğrencilerinin akademik motivasyonlarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi (Bartın örneği). *Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 4 (2), 548-560.
- Şahin, H. ve Çakar, E. (2011). Eğitim fakültesi öğrencilerinin öğrenme stratejileri ve akademik güdülenme düzeylerinin akademik başarılarına etkisi. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 9(3), 519-540.
- Tutkun, Ö. F. ve Gür Erdoğan, D. (2012). Sakarya üniversitesi eğitim fakültesi öğrencilerine göre öğrenme-öğretme süreçlerinde öğretim elemanlarının yeterlikleri. *Akademik Bakış Dergisi*, 30, 1-11.
- Uyulgan, M. A. ve Akkuzu, N. (2014). Öğretmen adaylarının akademik içsel motivasyonlarına bir bakış. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 14 (1), 7-32.
- Yıldız, S. M. (2008). Beden eğitimi ve spor yüksekokulu öğrencilerinin bir öğretim elemanında bulunması gereken niteliklere yönelik algılamalarının değerlendirilmesi. *Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 11(19), 1-7.
- Yılmaz, K. ve Çokluk Bökeoğlu, Ö. (2007). Üniversite öğrencilerinin fakülte yaşamının niteliğine ilişkin görüşlerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 40(2), 179-204.